

РОЛЬ УЛЬТРАСОНОГРАФІЇ В ДИФЕРЕНЦІАЛЬНІЙ ДІАГНОСТИЦІ БОЛЬОВОГО СИНДРОМУ В ДІЛЯНЦІ ПЛЕЧОВОГО ПОЯСА

Яковенко С. М.

ДУ “Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України”, м.
Харків, Україна.

Вступ. Біль і обмеження рухів є основними клінічними проявами низки захворювань і синдромів, що вражають плечовий суглоб. Для цієї патології характерною є також значна кількість й інших ознак, які обумовлюють багату чисельність діагностичних термінів і, відповідно, їх недостатню адекватність.

Метою нашої роботи було виявлення особливостей ультразвукової картини структурних змін параартикулярних тканин при різних синдромах та проявах больових синдромів в ділянці плечового суглоба.

Матеріали і методи. На базі ДУ “ПХС ім. проф. М. І. Ситенка” було проведено ультразвукове (УЗД) та клінічне обстеження 154 хворих у віці від 18 до 75 років зі скаргами на біль та обмеження рухової активності в ділянці плечового суглоба. Серед обстежених було 70 (45,5%) пацієнтів чоловічої та 84 (54,5%) жіночої статі. Середній вік склав $51,25 \pm 2,6$ роки. У 85 (55,2%) хворих був уражений правий плечовий суглоб, у 56 (36,4%) - лівий та у 13 (8,4%) – обидва суглоби (усього 167 суглобів). УЗД було виконано за допомогою ультразвукової системи Simens G-50 та Toshiba Aplio-500 лінійними датчиками з частотою 5-12 МГц за стандартною методикою. Контакт датчика з робочою поверхнею забезпечували за допомогою соногелю.

В результаті проведеного опитування та отриманих результатів обстеження хворих розподілили на 4 групи.

У першу групу увійшли 36 пацієнтів з інструментально підтвердженим остеохондрозом шийного відділу хребта. Другу групу склали 12 пацієнтів з інструментально підтвердженим остеохондрозом грудного відділу хребта. До третьої групи віднесли 80 хворих зі скаргами на біль у ділянці плеча неясної етіології. Четверту групу склали 7 хворих, у яких поряд зі скаргами на біль в ділянці плечового суглоба були виявлені супутні ендокринологічні захворювання. Результати. Серед обстежених пацієнтів першої групи у 61,1% при ультразвуковому дослідженні не було виявлено жодних патологічних змін в структурі періартикулярних тканин. У 38,9% обстежених були виявлені патологічні зміни запального характеру, що проявлялися зниження мехогенності та потовщенням сухожилків, неоднорідністю їх структури та обмеженням об'єму рухів у суглобі.

В другій групі у 100% обстежених зі скаргами на біль у ділянці плечового поясу при УЗД не було виявлено жодних патологічних змін в періартикулярних тканинах. У 33,3% обстежених спостерігалось обмеження рухової активності в плечовому суглобі, що було обумовлене, головним чином, больовим синдромом, а не структурними змінами в м'яких тканинах плечового суглоба.

В третій групі при ультрасонографії у переважної більшості пацієнтів (91,3%), домінували структурні зміни в періартикулярних тканинах. Серед них у 62,5% осіб переважали ознаки запального процесу в періартикулярних тканинах (потовщення сухожилків, зниження їх ехогенності та неоднорідність структури). У 18,8% хворих виявлені запальні зміни в структурі лише ключично-акроміального суглоба (потовщення ключично-акроміальної зв'язки та зниження її ехогенності), без змін в періартикулярних тканинах плечового суглоба. При УЗД 10% пацієнтів цієї групи були виявлені зміни лише в сухожилку надостового м'яза у вигляді кальцифікуючого тендиніту. У 50% хворих даної групи спостерігалось обмеження обсягів рухової активності в плечовому суглобі.

В четвертій групі при ультразвуковому дослідженні у всіх хворих були виявлені виражені чи помірні ознаки запального процесу в сухожилках ротаторної манжети плеча та артрит ключично-акроміального сполучення. У 2 (28,5%) рух в суглобі був обмежений.

Висновки. Отже, ультрасонографічні методи дослідження периартикулярних тканин дозволяють об'єктивізувати наявність або відсутність в них структурних змін і, тим самим, можуть слугувати важливим критерієм в диференціальній діагностиці больових синдромів опорно-рухової системи.